

Hội thảo khoa học cấp Quốc gia “Chữ Quốc ngữ: sự hình thành, phát triển và những đóng góp vào văn hóa Việt Nam”

Ngày 03/10/2015, tại Phú Yên - một trong những nơi phôi thai chữ Quốc ngữ, Hội thảo khoa học cấp Quốc gia “Chữ Quốc ngữ: sự hình thành, phát triển và những đóng góp vào văn hóa Việt Nam” đã được tổ chức dưới sự phối hợp của Trường Đại học KHXH&NV (Đại học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh), Trường Đại học Phú Yên và Viện Nghiên cứu Phát triển phương Đông. Tham dự Hội thảo có đông đảo các nhà nghiên cứu, các học giả từ nhiều trường đại học, viện nghiên cứu trong nước và quốc tế. Hơn 100 bài tham luận được gửi cho Ban tổ chức.

Nhìn lại chặng đường hình thành và phát triển trong suốt thời gian qua, đồng thời đánh giá những đóng góp của chữ Quốc ngữ vào nền văn hóa Việt Nam, Hội thảo nhấn mạnh, với bất cứ quốc gia, dân tộc nào trên thế giới, ngôn ngữ và chữ viết bao giờ cũng là cội nguồn của sự tồn tại và phát triển. Với lịch sử 400 năm hình thành, vận động và cải tiến, chữ Quốc ngữ đã trở thành tinh thần, linh hồn của dân tộc Việt. Quốc túy ấy cần được nuôi dưỡng để phát triển mạnh mẽ.

Hội thảo thống nhất, chữ Quốc ngữ đã đóng góp rất lớn trong việc mở rộng tiếng Việt. Tiếng Việt ngày nay như một chiếc cầu nối đưa văn hóa Việt Nam ra thế giới và góp phần đưa văn hóa thế giới đến với dân tộc Việt Nam. Có được diện mạo và có được một sức hút mãnh liệt như hiện nay, tiếng Việt cũng như nhiều ngôn ngữ khác trên thế giới cũng trải qua bao thăng trầm cùng với dân tộc.

Tiếng Việt đã bắt đầu được giảng dạy tại nhiều trường đại học có tầm cỡ thuộc nhiều quốc gia trên thế giới. Trong quan hệ với các nước trên thế giới, tiếng Việt cũng giữ một vai trò quan trọng trong việc phát triển và duy trì các mối quan hệ hợp tác và hữu nghị giữa Việt Nam và các nước sở tại. Hàng năm có hàng chục ngàn lượt người nước ngoài từ khắp nơi trên thế giới sang Việt Nam học tập.

Tuy nhiên, trong xu thế giao tiếp với các ngôn ngữ khác trên thế giới, chữ Quốc ngữ ngày càng bộc lộ nhiều hạn chế dù đã có những cải tiến. Trước hết là hiện nay chữ Quốc ngữ chưa đủ con chữ để chuyển tự các từ của những ngôn ngữ khác có quan hệ tiếp xúc với tiếng Việt; Trong khi chưa dùng hết chữ cái Latin nhưng lại đặt thêm chữ mới khiến chữ Quốc ngữ trở nên phức tạp; Ngoài ra, hiện tượng sử dụng chữ viết lệch chuẩn, tình trạng viết không thống nhất, không đúng chính tả... diễn ra rất phổ biến, nhất là trên các phương tiện thông tin đại chúng, cả trong các trường học. Từ những bất cập này, nhiều nhà ngôn ngữ học đề xuất việc cải tiến chữ Quốc ngữ cần được thực hiện theo hướng tận dụng chữ cái Latin, kể cả những chữ chưa được dùng trong chữ Quốc ngữ như f, w, z, j để làm phương tiện chuyển tự các từ mới vay mượn các ngôn ngữ khác. Mục tiêu lớn nhất là cải tiến sao cho chữ Quốc ngữ hợp lý hơn, thuận tiện hơn nhưng tránh gây xáo trộn một cách không cần thiết, làm ảnh hưởng đến thói quen sử dụng.

Hội thảo đã thực sự là dịp để các tác giả trao đổi, thảo luận về con đường gìn giữ, chuẩn hóa và phát huy các giá trị tốt đẹp của chữ Quốc ngữ trong hiện tại

và tương lai, phấn đấu đưa tiếng Việt - chữ Quốc ngữ có được một vị trí xứng đáng trong tương quan với các ngôn ngữ - văn tự khác trên thế giới.

MAI LINH

Hội thảo công bố: Kết quả sơ bộ Điều tra đánh giá các mục tiêu trẻ em - phụ nữ 2014

Vừa qua, tại Hà Nội, Tổng cục Thống kê (GSO) phối hợp với Quỹ Nhi đồng Liên Hợp Quốc (UNICEF) tổ chức Hội thảo công bố “*Kết quả sơ bộ Điều tra đánh giá các mục tiêu trẻ em - phụ nữ 2014*”. Tham dự Hội thảo có đại diện của các cơ quan Quốc hội, cơ quan của Đảng, một số bộ, ngành, các tổ chức quốc tế tại Việt Nam cùng các chuyên gia, nhà nghiên cứu và các cơ quan thông tấn báo chí.

Phát biểu khai mạc tại Hội thảo, ông Nguyễn Văn Liệu, Phó Tổng cục trưởng Tổng cục Thống kê nhấn mạnh: Báo cáo Điều tra đánh giá mục tiêu trẻ em và phụ nữ Việt Nam năm 2014 (MICS Việt Nam 2014) đã cung cấp những dữ liệu và phân tích quan trọng phản ánh những thành tựu của Việt Nam trong thực hiện các mục tiêu phát triển. Việc thực hiện Báo cáo MICS tại Việt Nam là cơ hội để thu thập, xử lý, phân tích và phổ biến các số liệu liên quan đến trẻ em và phụ nữ thông qua quá trình giám sát chất lượng chặt chẽ. MICS Việt Nam 2014 là một công cụ thu thập dữ liệu tốt và cần được đưa vào chương trình điều tra quốc gia của Việt Nam nhằm thường xuyên theo dõi và cập nhật tình hình trẻ em và phụ nữ Việt Nam.

MICS Việt Nam 2014 được thực hiện từ tháng 12/2013 - 4/2014 và đây là lần thứ 5 điều tra này được thực hiện tại Việt Nam. Mẫu điều tra MICS Việt Nam 2014 gồm 10.200 hộ gia đình,

trong đó đã tiếp cận được 10.018 hộ và phỏng vấn thành công 9.979 hộ (chiếm 99,6%). Trong số các hộ gia đình được phỏng vấn đã xác định được 10.190 phụ nữ trong độ tuổi từ 15 - 49, trong đó phỏng vấn thành công 9.827 phụ nữ (chiếm 96,4%). Có 3.346 trẻ em dưới 5 tuổi trong phiếu hỏi hộ gia đình, trong đó phỏng vấn thành công 3.316 phiếu trẻ em (chiếm 99,1%).

MICS Việt Nam 2014 chỉ ra những mục tiêu chưa hoàn thành liên quan đến cuộc sống và phúc lợi của nhóm trẻ em và phụ nữ dễ bị tổn thương, đồng thời ghi nhận những tiến bộ mà Việt Nam đã đạt được trong việc hoàn thành các Mục tiêu Phát triển Thiên niên kỷ (MDGs). Cuộc Điều tra thu thập các thông tin liên quan đến chăm sóc sức khỏe, điều kiện sống và phát triển của trẻ em và phụ nữ Việt Nam. MICS Việt Nam 2014 được công bố gồm các kết quả điều tra về: tử vong ở trẻ em, dinh dưỡng, tiêm chủng, nước sạch và vệ sinh môi trường, sức khỏe bà mẹ và trẻ sơ sinh, giáo dục, bảo vệ trẻ em, thái độ đối với bạo lực gia đình, HIV/AIDS,... Qua đó, Báo cáo cho thấy vẫn còn tồn tại sự chênh lệch trong đời sống của trẻ em và phụ nữ giữa các vùng miền, theo giới, nơi sinh sống, giàu/nghèo và dân tộc.

Tại Hội thảo, sau khi nghe Báo cáo MICS Việt Nam 2014, các đại biểu cùng nhau thảo luận một số nội dung về liên kết giữa mục tiêu thiên niên kỷ với mục tiêu phát triển bền vững, trọng tâm vào bình đẳng cho trẻ em; đồng thời đề xuất lộ trình tăng cường năng lực thu thập, xử lý và công bố số liệu về trẻ em và phụ nữ Việt Nam phục vụ công tác lập kế hoạch dựa trên bằng chứng trong những năm tiếp theo.

HB.